

ת"פ (חיפה) 55191-04-24 - מדינת ישראל נ' מוחמד עתאמנה

ת"פ (חיפה) 55191-04-24 - מדינת ישראל נ' מוחמד עתאמנה מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 55191-04-24

מדינת ישראל

פרקליטות מחוז חיפה

נגד

מוחמד עתאמנה

ע"י סניגוריה ציבורית

באמצעות עו"ד עידן רז

בית המשפט המחוזי בחיפה

[15.10.2024]

כבוד השופט שלמה בנג'ו

גזר דין

כתב אישום מתוקן

1. הנאשם הורשע על פי הודייתו בביצוע שוד - עבירה על פי סעיף 402 (א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. לפי העובדות בהן הודה הנאשם, בינו לבין המתלוננים אין היכרות מוקדמת. ביום 11/4/2024 הוא החליט לשדוד אותם במטרה להשיג כסף. באותו יום סמוך לשעה 20:30 לערך הוא הגיע לרחוב הרצליה בחיפה, כשהוא מצויד בחפץ דמוי סכין, שם הבחין במתלוננים, סאווה סבלייב ופבל זכרנקו, (להלן: "סאווה" ו-"פבל" בהתאמה), צעק לעברם מספר פעמים במטרה לעכבם כדי לשדוד את כספם. המתלוננים לא שעו לצעקותיו והתעלמו ממנו. בשלב זה זרק הנאשם לעבר המתלוננים מיכל שתייה שהיה בידיו והלך לכיוונם עד שהשיגם, עמד לפנייהם ודרש מהם כסף. המתלוננים המפוחדים אמרו לנאשם שאין להם כסף והתכוונו לעזוב את המקום, אלא שאז איים עליהם הנאשם, תוך ששלף את אותו חפץ דמוי סכין מכיס המעיל שלבש, צעק לעברם "אל תזוז", ודרש מהם להוציא את כל מה שיש להם בכיסים. מהפחד שאחז בפבל, הוציא האחרון את מכשיר הפלאפון שלו ואת כרטיס הבנקט. הנאשם נטל את הטלפון הנייד מפבל, ללא רשותו, והוסיף ואיים עליו תוך שאמר לו "אם אתה רוצה את הטלפון בחזרה, תביא כסף".

2. בהמשך, פנה הנאשם אל סאווה ודרש ממנו ללכת לביתו ולהביא לו כסף, בזמן שפבל יישאר עם הנאשם, על מנת להבטיח את הבאת הכסף. המתלוננים חששו להתפצל, ולנוכח הפחד בשל החפץ דמיו הסכין ששלף כלפיהם הנאשם ואיומיו, הציעו לו לגשת עמם לכספומט קרוב כדי למשוך כסף, על מנת שבכך יניח להם. הנאשם התרצה, הכניס את החפץ דמיו הסכין לאחד מכיסיו, והוביל את המתלוננים לכספומט בהמשך רחוב הרצליה. בהגיעם לכספומט ונוכח איומיו של הנאשם וחששם מפניו, ניסה פבל למשוך כסף עבור הנאשם מהכספומט, באמצעות הבנקט, אך הכספומט היה תקול. בשלב זה, פנה הנאשם אל המתלוננים ואמר להם "אתם צריכים להבין אותי, אני בקריז, ואין לי כסף". הוא לקח את הבנקט מהיד של פבל בכח, וללא רשות, וניסה בעצמו למשוך כסף מהכספומט, אך ללא הצלחה.
3. בהמשך, הוביל את המתלוננים לכספומט אחר, ברחוב הנביאים, כשהוא הולך לפניהם, ומדי פעם הוציא את החפץ דמיו הסכין מהכיס, תוך שהוא מאיים על המתלוננים באמצעותו, עד שהגיעו השלושה לסניף בנק מזרחי ברחוב הנביאים. בשלב הזה ולאור הפחד מהנאשם, ניגש פבל אל הכספומט, הכניס את הבנקט, הקיש את הקוד הסודי, או אז, ניגש הנאשם אל הכספומט, הזיז הצידה באמצעות ידיו את פבל, הקיש בכספומט סכום של - 500 ₪, וכשהכסף "יצא" מהכספומט, נטל את הכסף, והכניסו לאחד מכיסיו. פבל פנה אל הנאשם, ביקש ממנו את הטלפון הנייד בחזרה, הנאשם החזיר לו את הטלפון, לחץ את ידו ועזב את המקום ביחד עם הכסף.
- ראיות לעונש
4. ב"כ המאשימה הגיש את גיליון הרשעותיו של הנאשם (ת/1), כתב אישום וגזר דין בו הוטל על הנאשם, בין היתר, עונש מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים, אשר הינו בר-הפעלה בהליך זה (ת/2), פלט מאסרים קודמים של הנאשם (ת/3), גזר דין שניתן כנגד הנאשם בבית משפט השלום בת"פ 29890-03-22 במסגרת הסדר טיעון לפיו הוטלו על הנאשם 3 חודשי מאסר בפועל על עבירת איומים, ו- 3 חודשים על תנאי לשנתיים. את המאסר ריצה בחופף למעצרו בתיק הנוכחי (ת/4).
5. ב"כ הנאשם לא הגיש ראיות לעונש.
- טענות הצדדים
6. ב"כ המאשימה המלומד הדגיש בטיעוניו את נסיבות ביצוע העבירה, בדגש על כך שהעבירה בוצעה תוך שימוש בחפץ דמיו סכין, שהטיל אימה ופחד על המתלוננים, וכפה עליהם לשתף פעולה עם הנאשם. עוד ציין את עברו הפלילי של הנאשם, היעדר אופק שיקומי בעניינו והיעדר ראיות על נסיבות מקלות כלשהן. על יסוד טיעוניו, והפסיקה שאליה הפנה, טען ב"כ המאשימה, שיש לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל, ויש למקם את עונשו של הנאשם ברף הבינוני במתחם, תוך הפעלת עונש המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם במצטבר לעונש המאסר שיוטל עליו בתיק זה.

7. הסניגור המלומד הגיש טיעונים בעונש בכתב (נ/1), והוסיף עליהם טיעונים בעל-פה. הסניגור פתח וביקש לאבחן את הפסיקה אליה היפנה ב"כ המאשימה, תוך שהוא מתייחס לכל אחד מפסקי הדין ברשימה שהגיש ב"כ המאשימה. נטען שאין ניתן ללמוד מהמקרים החמורים אליהם היפנה ב"כ המאשימה לעניינו. עוד הדגיש, כי אין טענה בכתב האישום המתוקן שהאירוע תוכנן מראש. לא מדובר במקרה המאופיין בנסיבות מחמירות, החפץ בו אחז הנאשם הינו דמיון סכין ואינו סכין ממש. מדובר בנאשם שהודה בהזדמנות הראשונה, חסך מזמנו של בית המשפט, ומזמנו של העדים הרבים, הביע צער וחרטה על המעשה. הוא מבין היטב שהוא צריך להיגמל והוא מעוניין לרצות את מאסרו עם תוכנית גמילה, על מנת להחליץ ממעגל הסמים והעבריינות. בנסיבותיו של הנאשם, והאירוע יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר וענישה נלווית. מכיוון שמדובר באירוע רגעי, לא מתוכנן, שלא נעשה בו שימוש באלימות, ולא נגרם נזק למתלוננים למעט סכום כסף נמוך של אחד מהם, יש למקם את העונש ברף התחתון של המתחם ולאפשר לו לשקם את חייו.
- דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין
8. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וטען שהוא מצטער על מה שעשה ויודע שעשה טעות, ולשאלת בית המשפט השיב שהוא מתכוון לטפל בבעיית הסמים ממנה הוא סובל.
- דין והכרעה עונשית:
- הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם
9. הערך החברתי המרכזי שנפגע כתוצאה מביצוע עבירת השוד על ידי הנאשם, הינו פגיעה בביטחונם ושלוותם של המתלוננים, בצד פגיעה ברכושם, שעה ששדד מאחד מהם את כספו, והכל בטבורה של עיר, שאין אדם צריך לחשוש לחייו או לפגיעה כלשהי בו.
- לענין זה יש להפנות לדברי בית המשפט העליון בע"פ 6862/13 חג'אזי נ' מדינת ישראל פסקה 9 (7/7/2014):
- "עבירות של שוד על דרך תקיפה ברחוב, פוגעות לא רק בקורבן, אלא בתחושת הביטחון האזרחית הכללית. אחת הציפיות הראשונות של אנשים היוצאים מביתם לרחובות העיר, היא היכולת להתנהל בביטחון וללא אימה, ולא כל שכן, בסביבה היום יומית והמוכרת. על כן, אין מקום לראות את העבירה שבה נכשל המערער כעבירה קלה גם אם קיימים מעשי שוד הנעברים בנסיבות מחמירות יותר".
10. מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית עד גבוהה.
- מדיניות הענישה הנוהגת

מדיניות הענישה הנוהגת מאופיינת במנעד ענישה רחב, המושפע בעיקר מחומרת הנסיבות, קרי, ככל שהופעלה אלימות באירוע, הן המתחם והן העונש מצויים במדרג גבוה יותר, וההיפך.

ס ע"פ 7238/22 חוסן עמאש נ' מדינת ישראל - הנאשם הורשע בעבירה של שוד. מדובר היה באירוע בו הנאשם חבר לאחר, יחד הם פנו אל המתלוננת, משכו ממנה בכח את התיק אותו נשאה, תוך ששדדו ממנה כסף מזומן, טלפון נייד ושיק, ונמלטו מהמקום. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 18 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה.

ס ע"פ 6056/18 אדרי נ' מדינת ישראל - הנאשם הורשע בעבירת שוד. מדובר היה בנאשם אשר משך בכח מהמתלוננת שקית שבה מצרכים וארנק ונמלט. עקב הכח שהופעל על המתלוננת לצורך השוד, המתלוננת נפלה ונחבלה בראשה ונזקקה לטיפול רפואי. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-50 חודשי מאסר. על הנאשם הוטלו 38 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. ערעור על חומרת העונש נדחה.

ס ע"פ 261/20 פייק שמאילוב נ' מדינת ישראל - הנאשם הורשע בעבירת שוד. מדובר היה בנאשם שעקב אחרי מתלוננת קשישה וארב לה. כאשר היא יצאה מחנות, הוא משך מידיה את תיק שנשאה, ונמלט מהמקום. הוא שדד ממנה 100 ₪, כרטיס בנקומט, ומפתחות לביתה. בגין מעשה זה גזר עליו בית המשפט 30 חודשי מאסר בפועל, הפעיל מאסר מותנה של 9 חודשים במצטבר, כך שסה"כ ירצה 39 ח' מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת פיצוי לנפגעת העבירה. ערעור שהגיש הנאשם על חומרת העונש נדחה. אך נפסק כי עונש המאסר על תנאי שהופעל, יופעל רק במחציתו במצטבר, כך שהנאשם ירצה 34.5 ח' מאסר בפועל.

ס ע"פ 1027/23 נתן ששון נ' מדינת ישראל - הנאשם הורשע בעבירה של שוד. מדובר היה בנאשם שהציע לרכוש מהמתלונן שעון רולקס יוקרתי. הוא קבע איתו פגישה לצורך ביצוע העסקה. לכשהגיע המתלונן לפגישה ריסס הנאשם את עיניו של המתלונן בגז פלפל וברח מהמקום כשהוא נוטל בכח את השעון מהמתלונן. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שנע בין 18 ל-42 חודשי מאסר בפועל, וגזר לנאשם 21 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן. ערעור על חומרת העונש נדחה.

ס ע"פ 2228/20 אטרש נ' מדינת ישראל (24.6.2020) - הנאשם הורשע בביצוע שוד. מדובר היה בשוד אשר בוצע בחנות נוחות בתחנת דלק בצוותא עם שני חבריו של הנאשם. נשדדה קופה ובה כ- 3,534 ₪, וכן 288 חפיסות סיגריות בשווי של כ- 7,297 ₪. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 20 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. הערעור נדחה.

ס ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל (2012) - הנאשם הורשע בביצוע עבירת שוד לפי סעיף 402 (א) לחוק העונשין. מדובר היה בנאשם צעיר יחסית, נעדר עבר פלילי, בית המשפט המחוזי גזר עליו 30 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים, ובית המשפט העליון התערב בגזירת העונש וציין כי לא ניתן משקל לנסיבותיו האישיות של המערער, לגילו הצעיר ולהיעדר עבר פלילי, ומשכך הקל בעונשו והורידו ל-20 חודשי מאסר בפועל.

ס ת"פ [מחוזי חיפה] 35274-02-15 מדינת ישראל נ' גרושומוב (2015) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה לפי סעיף 402 (א) לחוק העונשין. הנאשם שדד את המתלוננת ילידת 1949 שעה שפסעה ברחוב ונשאה על כתפה תיק שהכיל סכום כסף בסך 120 ₪, כרטיסים מגנטיים וכרטיסים אישיים. הוא ניגש אליה מאחור, תפס את התיק, משך אותו בחוזקה, כתוצאה מכך נפלה המתלוננת ארצה והנאשם נמלט מהמקום. הנאשם היה בגיל 48 וחצי, סבל ממחלה קשה בכבד ומלקות שמיעה, השתמש בחומרים ממכרים, כשל בניסיונות גמילה, בעל עבר פלילי קודם, שירות המבחן נמנע מלבוא בהמלצה בעניינו, בית המשפט הטיל עליו 30 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

ס ת"פ [מחוזי חיפה] 37385-04-13 מדינת ישראל נ' פלוני ואח' (2013) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה לפי סעיף 402 (א) לחוק העונשין. מדובר בשוד של מכשיר טלפון נייד, נקבע מתחם שנע בין 12 חודשי מאסר ל-3 שנות מאסר ונגזרו על הנאשם 21 חודשי מאסר בפועל.

ס ת"פ [מחוזי חיפה] 9343-07-14 מדינת ישראל נ' פלוני (2014) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה לפי סעיף 402 (א) לחוק העונשין. מדובר בנאשם שעקב אחרי המתלוננת על מנת לשדוד אותה, משך בחוזקה ברצועת התיק שנשאה, אולם המתלוננת התנגדה ואחזה בתיק בחוזקה, אך בשלב מסוים הרפתה מהתיק. הנאשם גנב מהמתלוננת סכום כסף קטן במזומן, כרטיסי אשראי ופרטים אישיים. נקבע מתחם שבין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל. הנאשם בעל עבר פלילי בהרשעות קודמות והוטלו עליו 20 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים.

ס ת"פ 29491-08-14 [מחוזי חיפה] מדינת ישראל נ' אבו זיד (2014) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה לפי סעיף 402 (א) לחוק העונשין. מדובר בנאשם בעל עבר פלילי לרבות בעבירות רכוש, שדד מהמתלוננת מכשיר טלפון סלולרי תוך שבירת משקפיה ומשיכת מכשיר הטלפון הנייד מידיה. לא נגרם למתלוננת נזק גופני, נגזרו עליו 18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

נסיבות הקשורות לביצוע העבירה

11. לפי עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם מדובר באירוע שאינו בר תכנון קודם אלא ביסודו הינו מעשה ספונטני. הנאשם פסע ברחוב, הוא נשא על גופו חפץ דמוי סכין. לפתע הבחין במתלוננים, פבל וסאוה, כשהם פוסעים ברחוב, והחליט לשדוד אותם. הוא צעק לעברם, משהתעלמו ממנו, זרק לעברם מיכל שתייה, ואז השיג אותם, איים עליהם תוך ששלף לעברם את אותו חפץ דמוי סכין, וצעק "אל תזוז", ודרש מהם להוציא את כל תכולת כיסיהם. בתגובה, פבל הוציא את הטלפון וכרטיס בנקט שלו מהכיס. לאחר מכן, ועל מנת להבטיח שהשניים יענו לתכתיביו, נטל הנאשם מידו של פבל את הטלפון הנייד שלו תוך שהוא אומר לו "אם אתה רוצה את הטלפון בחזרה תביא כסף". בהמשך, פנה לסאוה ודרש ממנו ללכת הביתה ולהביא לו כסף, בזמן שפבל יישאר איתו כדי להבטיח שסאוה יחזור עם הכסף. בתגובה, ובשל חשש המתלוננים להתפצל, הם הציעו לו לגשת לכספומט. הנאשם התרצה. יחד פסעו לכספומט בהמשך רחוב הרצליה. משהכספומט לא היה תקין, אמר להם הנאשם "אתם צריכים להבין אותי אני בקריז ואין לי כסף". הוא הזיז את פבל וניסה בעצמו למשוך כסף, אך ללא הצלחה. הנאשם לא חדל. הוא פנה והוביל אותם לכספומט אחר ברחוב הנביאים, שם כפה על פבל למשוך כסף. פבל הקיש את הקוד הסודי, הנאשם דחף אותו הצידה ומשך 500 ₪, הכניס אותם לכיסו, החזיר את הטלפון לפבל לבקשתו, ועזב את המקום.
12. הנאשם לא נרתע מעצם העובדה שהוא נמצא בטבורה של עיר, ומכך שמדובר בשני בחורים. בחסות אותו "קריז", הוא הרהיב עוז, איים עליהם באמצע הרחוב, באמצעות חפץ הנחזה להיות סכין, וכאשר הוא פוסע איתם מרחוב לרחוב בעיר, לא מהסס לרגע, לא חוזר בו מכוונותיו, וכופה עליהם לתת לו כסף באיומי חפץ דמוי סכין. אשוב ואפנה לנאמר בע"פ 6862/13 חג'אזי נ' מדינת ישראל פסקה 9 הנזכר לעיל, ואוסיף יש לראות בחומרה את התנהלותו של הנאשם אשר בחר במתלוננים שפסעו לתומם ברחוב, כקורבנותיו והחליט לשדוד מהם את כספם באיומי חפץ דמוי סכין, גם אם לא תקף אותם פיזית. בהקשר אחרון זה, ונוכח טענת ההגנה, כי אין המדובר בסכין ממש, ראוי להעיר, כי אדם הנשדד על ידי מאן דהוא ברחוב, השולף לעברו חפץ הנחזה להיות סכין וצועק עליו "אל תזוז", אוחזת בו מטבע הדברים אימה גדולה, ואין הוא מדקדק בפרטי אותו חפץ - האם מדובר בסכין אמיתי, או חפץ הנחזה להיות סכין. אחוז אימה לחייו, יעשה המאיים כדברי המאיים, ובלבד שלא יפגע בו. עובדה היא ששני המתלוננים, על אף שפסעו ברחובה של עיר, פסעו עם הנאשם כברת דרך, בשל אותה אימה, והלכו איתו מכספומט אחד לכספומט אחר, הכל כדי לספק את רצונו, ללמדך עד כמה חששו לשלומם מפני החפץ שאחז בו הנאשם ואיים עליהם באמצעותו.
13. עם זאת, נוכח הפסיקה, אין להתעלם מכך שלא מדובר בסכין ממש, ומכך שהאלימות שהופגנה הסתכמה באיום תוך שלפית החפץ דמוי הסכין לעבר המתלוננים, מבלי שהותקפו פיזית.
- מתחם העונש ההולם
14. בהינתן הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, עצמת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנוהגת, נסיבות ביצוע העבירה, היות האירוע ספונטני, השימוש בחפץ שהוא דמוי סכין, ללא פגיעה פיזית בקורבנות, נקבע בזאת מתחם עונש הנע בין 12 חודשים ל-30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית, ופיצוי למתלוננים.
- נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

15. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה בכתב האישום המתוקן, חסך מזמנו של בית המשפט ומזמנם של העדים. הוא בן 27, לחובתו 5 הרשעות קודמות, רובן בעבירות אלימות מסוג איומים, ועבירת שוד ישנה אחת (ראו המרשם הפלילי - ת/1). ראוי לייחד מס' מילים לעברו הפלילי באשר עולים מהנתונים מס' ממצאים המצדיקים התחשבות בקביעת העונש.
16. אשר לעבירת השוד בעברו של הנאשם - בפריט 5 לרישום הפלילי, נרשם באופן שגוי, כי מדובר בהרשעה בעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין מתיק 40189-10-14. מבדיקת גזר הדין עולה, כי מדובר בהרשעה בקשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1), ובשוד לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, ובתיק 40189-10-13 של ביהמ"ש המחוזי בשבתו כביהמ"ש לנוער ולא משנת 2014 כפי שנרשם. באותו מקרה שדד הנאשם יחד עם אחר, קטין אחר, באלימות פיזית, תוך תקיפתו. הם שדדו ממנו את כספו, הטלפון הנייד שלו, שרשרת זהב ואוזניות. הנאשם נשפט ל-36 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. מדובר בעבירת שוד בחלופה חמורה יותר ומלפני שנים רבות, אך עיננו הוראות, כי למרות חלוף הזמן והמאסרים שריצה הנאשם, הוא שב וביצע עבירת שוד, דומה כי המאסרים שריצה לא הרתיעו אותו. אשר ליתר העבירות - בשנת 2019 הורשע בעבירת איומים ונשפט בין היתר ל-7 חודשי מאסר; בשנת 2020 נדון על עבירת איומים והפרת הוראה חוקית, ונשפט בין היתר ל-4 חודשי מאסר בפועל; בשנת 2021 נדון על עבירות איומים ושיבוש מהלכי משפט ונשפט בין היתר ל-9 חודשי מאסר, ולמאסר על תנאי של 7 חודשים, שהוא בר הפעלה בתיק הנוכחי; בשנת 2022 נדון על עבירת איומים בבית משפט השלום בחיפה בת"פ 29890-03-22. הוא נדון ביום 2.7.24, במסגרת הסדר טיעון, ל-3 חודשי מאסר בפועל, הנמנים מיום גזר הדין, כמוסכם (ראו פרוט' בעמ' 17 שורה 10 - ת/4). באותה עת, היה הנאשם עצור בתיק הנוכחי. התובע באותו תיק, לא נתן את הדעת להוראות הפסיקה והחוק, בדבר צבירת עונשי מאסר. המשמעות היא שהמאסר שהוטל עליו באותו תיק, "נבלע" לכאורה בתקופת מעצרו בתיק כאן. מכיוון שהנאשם כבר נשא את כל עונשו באותו תיק, טרם שחזר ונדון למאסר בתיק הנוכחי, אין לבית המשפט הזה סמכות להורות על צבירת העונשים (ראו: סעיף 45(ב) לחוק העונשין).
17. לאור האמור טוענת המדינה, כי יש לקחת בחשבון כי הנאשם ריצה את עונש המאסר שנגזר עליו בבית משפט השלום בת"פ 29890-03-22 הנ"ל, תוך כדי המעצר בתיק הנוכחי ומבקשת שבית המשפט יתחשב בכך בגזירת העונש. אינני סבור שיש לכך הצדקה מעשית. אנמק בקצרה.

18. לפי סעיף 43 לחוק העונשין, "מי שנידון למאסר תיחשב תקופת מאסרו מיום גזר הדין, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת". למרות זאת, מקובל לנכות את תקופת המעצר בעת גזירת העונש (ראו למשל: רע"ב 4865/04 מדינת ישראל נ' סויסה, פ"ד ס(2) 57, פסקה 6 (2006)). וזאת הגם שנקבע כי אין לנאשם זכות מובנית לניכוי ימי מעצרו, והדבר נתון לשיקול דעת בית המשפט כחלק משיקולי הענישה (ראו: רע"פ 7584/14 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (2.12.2015); ע"פ 5529/12 אוהב ציון נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (9.11.2014)). הרציונל הוא מניעת כפל ענישה, הואיל והמעצר לא נתפס ככלי ענישתי, אלא מניעתי. לכן נפסק, כי רק במקרים חריגים יש הצדקה שלא לנכות את תקופת המעצר מעונש המאסר (ראו: ע"פ 5760/14 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 22 (3.6.2015); וראו גם: ע"פ 4152/13 ישראלי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (13.8.2014)).
19. לפיכך, השאלה שבפני היא, האם עניינו של הנאשם מדגים חריג המצדיק סטייה מהכלל, לפיו אין לנכות את ימי מעצרו של הנאשם בשל המאסר שהוטל עליו, בתקופת מעצרו, בבית משפט השלום?
20. כאמור, לאור הסדר הטיעון שגובש בבית משפט השלום, שלושת חודשי מאסר, חושבו מיום גזר הדין 2.7.24, כך שלכאורה המאסר שנגזר עליו "נבלע" בימי מעצרו בתיק הנוכחי. בעקרון, לו התוצאה הייתה שכל העונש בתיק הנ"ל היה נבלע במעצר בתיק הנוכחי, הייתי נוטה לסבור כי מדובר בחריג, ואין לנכות את ימי המעצר בתיק הנוכחי, מכיוון שהמשמעות היא שהנאשם לא ריצה את המאסר שהוטל עליו. אלא שחישוב ימי המעצר בתיק הנוכחי מוביל לתוצאה שונה: הנאשם נעצר בתיק הנוכחי ביום 15.4.24. הוא נשפט בתיק השלום ביום 2.7.24 ל-3 חודשי מאסר, הנמנים מיום גזר הדין 2.7.24. לפיכך, ברי כי יש לנכות את תקופת מעצרו מיום 15.4.24 ועד ליום 2.7.24. מאסרו בתיק השלום ל-3 חודשים הסתיים ביום 1.10.24, לפיכך, יש לנכות את תקופת מעצרו ממועד סיום הריצוי, ועד ליום גזר דין בתיק הנוכחי 15.10.24. חיבור התקופות מקזז ממילא את אותם 3 ח' מאסר.
21. נתון נוסף שיש לקחת בחשבון בקביעת העונש הוא תדירות העבירות המאופיינות באלימות. עברו של הנאשם מעיד על אלימות ומסוכנות שלא נס ליחה עם השנים, חרף עונשי מאסר המוטלים עליו. כבר בגיל צעיר עבר עבירת שוד אלימה במיוחד, ובמשך השנים מאז, חזר ועבר עבירות אלימות, בדמות איומים, שוב ושוב, לרבות כלפי בת זוגו (ת"פ 42296-01-21). השימוש בסמים, שקיבל ביטוי גם באירוע הנוכחי (ראו האיומים שהשמיע למתלוננים "אתם צריכים להבין אותי, אני בקריז, ואין לי כסף"), מגביר ומעצים את אותה מסוכנות הנובעת מהנאשם ומקים חשש בסיכון גבוה להישנות העבירה.
22. לדאבון הלב, אין בעניינו של הנאשם אופק שיקומי. לא התבקש וממילא לא התקבל תסקיר של שירות מבחן. כפי שעולה מטיעוני ההגנה הנאשם הינו מכור לסמים ללא ראייה לניסיון של ממש להיגמל מנגע הסמים. עם זאת, לנאשם נסיבות אישיות מורכבות לרבות התמודדות נפש, כפי שפורט ע"י הסניגור, אם כי הן לא גובו בראיות. העונש המתאים
23. בבוא בית המשפט לגזור את העונש המתאים על הנאשם שיווה בית המשפט לנגד עיניו את עקרון ההלימה הקבוע בסעיף 40 לחוק העונשין, על פיו יש להקפיד על קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו, מידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו בגין ביצוע עבירה זו (ע"פ 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל [2012]).

24. בהינתן מכלול השיקולים העונשיים הצריכים לעניין, בדגש על נסיבות ביצוע העבירה, ועברו הפלילי של הנאשם, המעיד בין היתר, על מסוכנות ותעוזה שלא שכחו חרף השנים והמאסרים שריצה, נמצא לנכון לגזור על הנאשם, עונש הממוקם מעל מחציתו של מתחם העונש ההולם, על מנת לשקף הלימה ראויה למעשיו, תוך התחשבות במכלול נסיבותיו האישיות, ויתר הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה.
25. אשר להפעלת המאסר המותנה מת"פ 462296-01-21 של 7 חודשים, הכלל הוא הפעלה במצטבר של עונש מאסר על תנאי לגבי מי שהוטל עליו עונש מאסר בשל עבירה נוספת, אלא אם קיימים "טעמים שיירשמו" להורות על חפיפה (סעיף 58 לחוק העונשין). בשים לב למכלול, לאור גילו הצעיר יחסית של הנאשם, קבלת האחריות המיידית, ובעיקר הרצון להותיר בידו צוהר של תקווה, ולעודדו לפנות להליכי גמילה בתוככי הכלא כדי להירפא מנגע הסמים שפשה בגופו, ועומד גם ביסוד ביצוע העבירה הנוכחית, כפי שעולה בבירור מעובדות כתב האישום, נמצא לנכון לחפוף חלק מהמאסר המותנה המופעל, לעונש המוטל על הנאשם בתיק זה.
- אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 24 חודשי מאסר בפועל מיום בניכוי ימי מעצרו מ- 17/4/2024 עד 2/7/24 ומיום 1/10/24 ועד יום מתן גזר דין זה.
- ב. מופעל עונש מאסר מותנה של 7 חודשים מת"פ 462296-01-21 [שלום נצרת] מיום 1/6/2021 חלקו בחופף חלקו במצטבר.
- ג. הנאשם ירצה בסך הכל - 27 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו כנ"ל;
- ד. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו עבירת רכוש מסוג פשע לפי חוק העונשין ויורשע בגינה;
- ה. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו עבירת רכוש מסוג עוון ויורשע בגינה;
- ו. אני מחייב את הנאשם לפצות כל אחד מהמתלוננים (עדי תביעה 1 ו-2) בסכום של ₪ 1,000 אשר יופקד על ידו בקופת בית המשפט עד ליום 1/02/2025.
- ז. הנני ממליץ לשלטונות שב"ס לשלב את הנאשם באגף ובטיפול המתאימים לנגמלי סמים, תוך תקווה שהנאשם יאזור כוחות ויעשה לשיקומו וגמילתו מסמים בתוככי הכלא.
- ח. המאשימה תודיע למתלוננים דבר גזר דין זה ותמסור למזכירות את פרטיהם לצורך פיצוי.
- ט. תשומת לב המאשימה לשגיאה במרשם הפלילי הטעונה תיקון (ראו לעיל בפרק 'נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה').
- זכות ערעור לבית המשפט העליון כחוק.
- ניתן היום, י"ג תשרי תשפ"ה, 15 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.